

Ihastu Iittiin

LUENTOMATERIAALIA

**CASE Toimintolaskenta Iitin kunnassa
Esimerkkejä**

**terveyskeskuksen talouspäällikkö
Sirkku Ahvo-Lehtinen
Iitin kunta**

TOIMINTOLASKENTAPROJEKTIN TAVOITE

**Iitin kunnanhallitus on kokouksessaan 16.1.1995
hyväksynyt kunnan tuotteistus- ja
kustannuslaskentaprojektin tavoitteiksi seuraavaa:**

**Kunnan palveluprosessien tulosten
määrittely sellaisiksi asiakkaan tarpeisiin
perustuviksi tuotteiksi, joiden laatua,
vaikutuksia sekä tuottamiseen käytettyjä
resursseja voidaan arvioida.**

**Sisäisen laskentamallin luominen ja
testaus omakustannushinnan
määrittämiseksi.**

MITEN HALLITSET PROJEKTIA NIIN ETTEI PROJEKTI HALLITSE SINUA ?

1. ORGANISAATION TARVE JA TAVOITTEENASETTELU

- *Mikä on pääasiallinen käyttötarkoitus**
- kustannuslaskenta vai toiminnan kehittäminen**
- mitä tietoa tarvitaan**
- kuka tietoa tarvitsee ja käyttää**

2. PROJEKTIIN SITOUTUMINEN

- *Tiedotus**
- *Henkilöstö laajasti mukaan**
- *Johdon osallistuminen ja tuki**

3. AIKATAULUTUS

- *Realistinen, mutta tiivis**
- *Pilottiprojektilla aloitus**
- *Muutosten nopeus niin suuri,että projekti karkaa helposti käsistä**

**MITÄ ONGELMIA SIIRTYMÄVAIHE TUO VARMASTI TULLEESSAAN JA
KUINKA NIISTÄ SELVITÄÄN ?**

***aikaa kuluu ennakoitua enemmän**
***tarkoitus hämärtyy ja motivaatio laskee**
***toiminnassa ja ympäristössä tapahtuvat muutokset erittäin nopeita - mallinnusta tulisi muuttaa samassa tahdissa**
- VASTUU MALLIN YLLÄPIDOSTA HETI KÄYTTÄJILLE

***tietojenkeruu ongelma**
-toimintaa parhaiten kuvaavia mittaritietoja ei ole kerätty
- HYÖTY / KUSTANNUKSET

***lainsäädäntö**
-todellisten kustannusten käyttö ei ole mahdollista esim. terveydenhuollossa, koska lainsäädäntö määrittelee hallinnollisia hintoja
- RINNAKKAISLASKELMIEN TEKO

***yhteydet ulkoiseen laskentaan**
- YHTENÄINEN KOODISTUS ALUSTA ALKAEN JA ATK:N YHTEENSOPIVUUDEN VARMENTAMINEN

***benchmarking - vertailtavuus kärsii yksiköiden työstäessä malleja itsenäisesti - YHTENÄINEN TOIMINTOJEN MÄÄRITTELY KUNNAN SISÄSSÄ JA MAAKUNNALLINEN JA VALTAKUNNALLINEN YHTEISTYÖ'**

***funktionaalinen organisaatio - toiminnot yli organisaatorajojen - esim. vammaispalvelut, vanhustyö jne.**
- YHTENÄINEN TOIMINTOJEN MÄÄRITTELY JA TARVITTAESSA RINNAKKAISLASKELMIEN TEKO

MITÄ HYÖTYÄ TOIMINTOLASKENTAAN SIIRTYMISELLÄ ON SAAVUTETTU?

***OMAKUSTANNUSHINTA TUNNETAAN**

- +palvelujen hinnoittelu**
- +palvelujen vertailu**
- +ostaa vai tuottaa itse-päätökset**
- +sisäisten palvelujen tuotteistaminen**

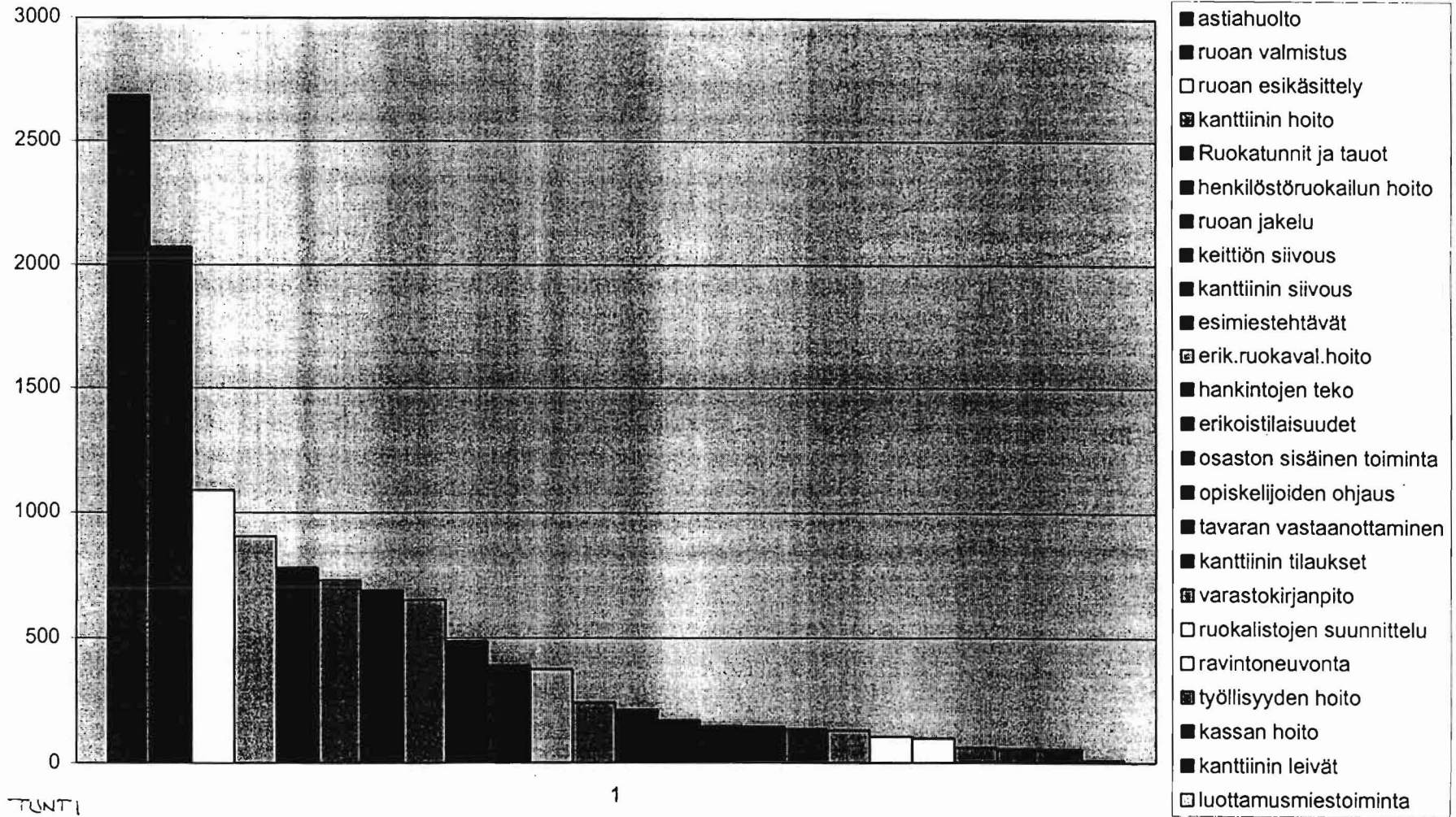
***TOIMINTOJEN TEHOKKUUDEN JA LAADUN KEHITTÄMINEN**

- +tuo näkyväksi sen mistä kustannukset syntyvät ja miten eri toiminnot kytkeytyvät toisiinsa**
- +synnyttää kysymyksiä ja herättää prosessiajattelun**
- +ajankäyttö toiminnottain**
- +tekevätkö oikeat ihmiset oikeita asioita vai hukkaantuuko aikaa turhaan**
- +sisäinen asiakkuus tunnustetaan**
- +luo pohjaa organisaation kehittämistyölle**

***KUNNAN STRATEGINEN PÄÄTÖKSENTEKO**

- + juustohöyläyksestä priorisointiin**
- + tavoitteiden asettelu ja mittarien määrittely sekä niiden toteutumisen seuranta**

KEITTIÖN AJANKÄYTTÖ

KEITTIÖ**KÄYTETYT TUNNIT**

TOIMINTO	emäntä	keittäjä	keittiöapulaiset	työllistetyt	kanttiininhoitaja	yhteensä
astiahuolto	7	219	1649	808		2683
ruoan valmistus	101	653	1320			2074
ruoan esikäsittely	22	126	619	322		1089
kanttiinin hoito					905	905
Ruokatunnit ja tauot	108	111	453	109		781
henkilöstöruokailun hoito		33	698			731
ruoan jakelu	7	163	502	18		690
keittiön siivous		63	589			652
kanttiinin siivous				134	353	487
esimiestehtävät	390					390
erik.ruokaval.hoito	18	115	241			374
hankintojen teko	240					240
erikoistilaisuudet	54	7	151			212
osaston sisäinen toiminta	77	15	72	7		171
opiskelijoiden ohjaus	65	37	45			147
tavarain vastaanottaminen	43	30	72			145
kanttiinin tilaukset	50				85	135
varastokirjanpito	130					130
ruokalistojen suunnittelu	104					104
ravintoneuvonta	97					97
työllisyyden hoito	61					61
kassan hoito					55	55
kanttiinin leivät			54			54
luottamusmiestoiminta			11			11
						0
						12418

HIERARKIA - KEITTIÖ

KEITTIÖ	1 892 271,70
^tilahallinta [x]	178 884,00
ravintoneuvonta [x]	9 091,73
erkoistilaisuudet [x]	20 397,64
RUOKAHUOLTO []	1 469 222,62
^ruokallistojen suunnittelu [x]	9 747,83
^hankintojen teko [x]	22 494,99
^tavaran vastaanottaminen [x]	13 982,40
^varastokirjanpito [x]	12 184,79
^ruoan esikäsitteily [x]	98 128,05
ruoan valmistus [x]	919 676,69
ruoan jakelu [x]	69 020,63
henkilöstöruokailun hoito [x]	118 207,66
erik.ruokaval.hoito [x]	37 571,13
astiahuolto [x]	247 568,24
keittiön siivous [x]	73 048,60
HENK.HALLINTO []	150 731,73
^Ruokatunnit ja tauot [x]	72 926,02
esimiestehtävät [x]	36 554,36
^opiskelijoiden ohjaus [x]	14 119,09
^työllisyyden hoito [x]	5 717,48
osaston sisäinen toiminta [x]	113 110,64
luottamusmiestoiminta [x]	1 066,72
KANTTIININHOITO []	242 828,18
kanttiinin leivät [x]	18 736,64
kanttiinin tilaukset [x]	10 835,46
kanttiinin hoito [x]	178 886,87
kassan hoito [x]	5 312,77
kanttiinin siivous [x]	29 056,44

KANTTIINIIN TULOS

1) TA - MUKAAN

MENOT	92738
TULOT	117682
<hr/>	
NETTO-	
TULO	+24944

2) TOIMINTOLASKOJAN MUKAAN

MENOT	242828
TULOT	117682
<hr/>	
NETTO-	
TULO	-125146

AVOHOIDON TALOUSARVIOMÄÄRÄRAHAT 1997

PERINTEINEN TAPA

HENKILÖSTÖKULUT	1.659.800
PALVELUJEN OSTOT	167.100
AINEET JA TARVIKKEET	279.500
MUUT	1.100
SIS.ERÄT	85.836
YHTEENSÄ	2.193.336

TOIMINTOLASKENTA TAPA

NEUVOLA:	
ÄITIYSHUOLTO	109.901
PERHESUUNNITTELU	10.880
JOUKKOTARKASTUKSET	26.9444
LASTEN NEUVOLA	225.044
AIKUISVASTAANOTTO	71.005
RYHMÄT	12.248
KOULUTERVEYDENHUOLTO	
VASTAANOTTO	228.637
KSH	
KOTIKÄYNNIT	723.486
HOIDOT	12.143
HOITOVÄLINEJAKELU	44.484
NEUVONTA	81.574
KSH:N HALLINTO	124.291
MUU HALLINTO	323.170
TILAHALLINTA	167.004
YHTEENSÄ	2.193.336

Toimintojen tehostaminen

Mitä toimintoja teemme ?

Mahdollisuudet

Tarvitaanko tätä toimintoa ..

Lakkautus

Supistus

Ei

supistettuna ?

Palvelutason alentuminen
tai lisääminen

nykylaajuudessa / lisättynä ?

Voiko toiminnon tuottaa tehokkaammin

Organisaatiomuutos

Työn uudelleen suunnittelu

Ei

rakentein ?

toimintatavoin ?

Voiko toiminnon tuottamisen siirtää ?

Omassa organisaatiossa
tai sen ulkopuolisille

Ei

asiakkaille ?

yksityisille / yhteisöille ?

TUOTERAKENNE

t001 - potilasateria

Perustoiminnot	Yksikkö	Käyttö	Kustannus	Yhteensä
ruoan valmistus	ateria	1,00	11,79	
keittiön siivous	ateria	1,00	0,83	
ruoan jakelu	ateria	1,00	0,82	
esimiestehtävät	ateria	1,00	0,41	
osaston sisäinen toiminta	ateria	1,00	0,24	14,07
Toiminnot yhteensä				14,07
Tuote kustannukset				14,07

t002 - henkilöstöateria

Perustoiminnot	Yksikkö	Käyttö	Kustannus	Yhteensä
henkilöstöruokailun hoito	ateria	1,00	13,52	
ruoan valmistus	ateria	1,00	11,79	
keittiön siivous	ateria	1,00	0,83	
esimiestehtävät	ateria	1,00	0,41	
osaston sisäinen toiminta	ateria	1,00	0,24	26,78
Toiminnot yhteensä				26,78
Tuote kustannukset				26,78

t003 - erikoisruokavalioateriat

Perustoiminnot	Yksikkö	Käyttö	Kustannus	Yhteensä
ruoan valmistus	ateria	1,00	11,79	
erik.ruokaval.hoito	ateria	1,00	5,68	
keittiön siivous	ateria	1,00	0,83	
ruoan jakelu	ateria	1,00	0,82	
esimiestehtävät	ateria	1,00	0,41	
osaston sisäinen toiminta	ateria	1,00	0,24	19,75
Toiminnot yhteensä				19,75
Tuote kustannukset				19,75

TUOTERAKENNE

PK03 - kotip/palv.k./kk

perustoiminnot	Yksikkö	Käyttö	Kustannus	Yhteensä
R-ruoan valmistus	ateria	56,00	1 369,84	
K-sairaanhoid. toimenpit.	tunti	8,00	778,85	
K-perushoito	tunti	4,25	652,81	
K-saattokuljetus	tunti	7,00	521,79	
K-lääkehuolto ja hoitotarv.	tunti	4,00	339,59	3 662,88
Toiminnot yhteensä				<u>3 662,88</u>
Tuote kustannukset				3 662,88

ASIAKASMAKSU 1559,- /kk
KUNNAN OSUUS 2103,88
YHT. 3662,88

HIERARKIA - VUODEOSASTO

VUODEOSASTO	7 578 548,80
lääkäripalvelut [x]	264 161,00
laboratorio- ja röntgentutkim [x]	96 635,00
ateriat/pyykki [x]	1 163 512,00
Yleishallinto [x]	432 501,00
hoito muualla [x]	6 484,00
Tiliahallinto [x]	319 456,28
HOITOPALVELU []	3 669 141,65
^varullaolo [x]	308 047,32
^tarkkallukierrot [x]	133 447,85
^hoito kutsuttaessa [x]	235 991,46
^kotutus ja siirto [x]	46 830,12
^yhteydenp. omaisiin ja muut [x]	51 336,12
^raportit [x]	491 464,59
^potilaan vastaanotto [x]	48 780,86
<u>Perushoito [x]</u>	<u>1 436 946,62</u>
^päivitt.toimint.ylläp. ja tukem [x]	2 938,24
^hygienia [x]	348 464,45
^syöttäm. ja ruokail.avust. [x]	393 449,71
<u>Sairaanhoidto [x]</u>	<u>1 847 604,38</u>
^tutkimukset ja toimenpiteet [x]	59 828,72
^hoitotoimet ja tutkimukset [x]	170 052,30
^asentohoito [x]	263 606,16
^saattohoito [x]	24 133,47
^vainajan laittaminen [x]	2 509,39
^esh [x]	11 576,00
<u>Lääkitys [x]</u>	<u>319 870,63</u>
^lääkehoito [x]	156 370,81
^lääkkeiden jako potilaille [x]	157 949,62
^suonen sis.lääk ja nest. [x]	5 550,20
^kyivetykseen valm. ja pal. [x]	5 726,63
^kyivetyt [x]	78 368,68
^kyivetyshuoneen silvovus [x]	14 198,91
viriketoiminta [x]	64 721,02

YLLÄPITOPALVELU []	1 820 819,30
<u>Potilastoiminta [x]</u>	<u>318 332,76</u>
^potilaspaperit [x]	214 391,50
^potilaspuhelut [x]	47 868,26
<u>Huolto [x]</u>	<u>554 337,74</u>
^vaatehuolto [x]	57 258,24
^ruokahuolto [x]	303 195,64
^jätehuolto [x]	20 916,60
^petaus [x]	127 919,65
^laitehuolto [x]	12 922,68
^tarvikkeet [x]	32 125,93
<u>Silvovus [x]</u>	<u>228 639,35</u>
^päivittäinen silvovus [x]	138 978,92
^viikkosilvovus [x]	40 589,68
^perussilvovus [x]	0,00
^ikkunan pesu [x]	5 657,94
<u>Hallinto [x]</u>	<u>519 509,45</u>
^opiskelijan ohjaus [x]	0,00
^osaston sis. toiminta [x]	92 284,92
^ruoka- ja kahvitauko [x]	258 894,55
^työllistäm. as. hoito [x]	1 078,99
^ammattitaidon ylläpitäminen [x]	1 896,36
^työvuorosuunnittelu [x]	35 354,64

turvapuhelimen hälytykset [x] 5 838,57

TUOTERAKENNE

001 - potilasvuorokausi

Perustoiminnot	Yksikkö	Kälyttö	Kustannus	Yhteensä
Sairaanhoidto	hoitovuorokausi	1,00	80,06	
Perushoito	hoitovuorokausi	1,00	58,42	
Lääkitys	hoitovuorokausi	1,00	15,28	
Potilastoimisto	hoitovuorokausi	1,00	13,11	166,86
Tukitoiminnot				
ateriat/pyykki	hoitovuorokausi	1,00	73,70	
Huolto	hoitovuorokausi	1,00	30,36	
Tiliahallinto	hoitovuorokausi	1,00	21,02	
lääkäripalvelut	hoitovuorokausi	1,00	16,73	
Silvovus	hoitovuorokausi	1,00	15,23	
laboratorio- ja röntgentutkim	hoitovuorokausi	1,00	8,12	
viriketoiminta	hoitovuorokausi	1,00	3,37	166,53
Organisaatiotoiminnot				
Yleishallinto	hoitovuorokausi	1,00	27,30	
Hallinto	hoitovuorokausi	1,00	26,49	53,79
Toiminnot yhteensä				387,19
Tuote kustannukset				387,19

VUODESASTO II:N HENKILÖSTÖN AJANKÄYTTÖ

KAUKORINNE

